EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 2.6.2020
COM(2020) 233 final

2020/0113 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2016/1628 seoses selle üleminekusätetega, et võimaldada toime tulla COVID-19 kriisi mõjuga

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

COVID-19 pandeemia põhjustab tarneahelas suuri häireid, mis mõjutavad väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate tootjate suutlikkust pidada kinni teatavatest tähtaegadest, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrusega (EL) 2016/1628, mis käsitleb väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate sisepõlemismootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnorme ja tüübikinnitusega seotud nõudeid.

Määruses on sätestatud uued heite piirnormid, nn V etapi piirnormid, mille abil püütakse vähendada väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate mootorite praeguseid õhusaasteainete heitkoguseid. Võttes arvesse, et üleminek V etapi piirnormide järgimisele valmistab teatavatele tootjatele struktuurseid probleeme, on määrusega selleks ette nähtud mõningane ajavaru.

Kooskõlas kõnealuse määruse artikli 58 lõikes 5 sätestatud üleminekuperioodide ja III lisas sätestatud kuupäevadega on tootjatel võimalik kuni 30. juunini 2020 toota väljaspool teid kasutatavaid liikurmasinaid, millele paigaldatud üleminekumootor kuulub ühte järgmistest kategooriatest: NRE võimsusvahemikus <56kW kuni ≥130kW, NRG, NRSh, NRS, IWP ja IWA võimsusvahemikus 19 ≤ P < 300, SMB ja ATS. Seejärel on neil kuni 31. detsembrini 2020 aega lasta need masinad liidu turule.

Paraku on COVID-19 puhang masinaosade ja -komponentide tarned täielikult katkestanud ning tootjatele on kätte jäänud suur hulk mootoreid ja lõpetamata tooteid. Seetõttu ei suuda paljud mootori- ja masinatootjad eespool sätestatud tähtaegadest ilma suuremat majanduslikku kahju kannatamata kinni pidada.

Sellise ettenägematu häire tõttu pikendatakse väljaspool teid kasutatavate üleminekumootoriga liikurmasinate ja traktorite tootmise ja turule laskmise tähtaegu kaheteistkümne kuu võrra. Tähtaega ei pikendata selliste üleminekumootorite puhul, mille suhtes kehtivad artikli 58 lõike 5 teises, kolmandas ja neljandas lõigus sätestatud tähtajad.

Tähtaja pikendamine kaheteistkümne kuu võrra on õigustatud, võttes arvesse nende masinate sesoonsust, millele üleminekumootorid paigaldatakse. Eelkõige kehtib see traktorite ja aiapidamisseadmete kohta. Lisaks on raske prognoosida, kui kaua lükkub häire tõttu edasi masinate (nt siseveelaevade) lõplik valmimine. Lõpetuseks tuleb märkida, et hoolimata tähtaja pikendamise kestusest, ei ole ettevõtjatel huvi masinate, sõidukite ja laevade lõpliku valmimise ja turule laskmisega veelgi viivitada, sest nad on nende toodete peale juba raha kulutanud.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 114.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Kohaldatakse subsidiaarsuse põhimõtet, sest ettepanek ei kuulu liidu ainupädevusse.

Kuna ettepanekuga kaasnevad ELi kehtivatesse õigusaktidesse tehtavad muudatused, saab ainult EL neid küsimusi tulemuslikult käsitleda. Lisaks ei suuda liikmesriigid üksi neid poliitikaeesmärke täiel määral saavutada.

Euroopa Liidu meetmed on vajalikud, et vältida ühtse turu tõkete tekkimist väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate mootorite sektoris, ja sellepärast, et õhusaaste on oma olemuselt riigiülene.

Seepärast on ettepanek kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, sest ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik järgmiste eesmärkide saavutamiseks: tagada siseturu nõuetekohane toimimine ning ühtlasi kõrgetasemeline avalik julgeolek ja keskkonnakaitse. Kavandatud ajapikenduse kestus vastab COVID-19 pandeemiast tuleneva häire eeldatavale kestusele.

- **Vahendi valik**

Määrus, millega muudetakse määrust.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Ettepanekule ei ole lisatud eraldi mõjuhinnangut, sest määruse (EL) 2016/1628 mõju on juba hinnatud. Ettepanekuga ei muudeta kõnealust määrust sisuliselt ega kehtestata asjaosalistele uusi kohustusi. Selle peamine eesmärk on näha COVID-19 puhangu kontekstis ette erakorraline kaheteistkümne kuu pikkune ajapikendus üleminekumootorite ja nendega varustatavate masinate tootmiseks ja turule laskmiseks. Ettepanekul puudub keskkonnamõju, sest selles sisalduvate meetmetega hõlbustatakse selliste masinate turule laskmist, mis on varustatud enne pandeemia algust toodetud mootoritega. Lisaks välditakse vajadust lammutada selliste mootoritega varustatud, kuid nõuetele mittevastavaid masinaid.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi institutsioonide eelarvet.

2020/0113 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2016/1628 seoses selle üleminekusätetega, et võimaldada toime tulla COVID-19 kriisi mõjuga

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust[1],

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/1628[2] on sätestatud nõuded, mis on seotud väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate mootorite heite piirnormide ja ELi tüübikinnitusmenetlustega.

(2) Määruses on tootjatele selge ja põhjaliku teabe andmiseks sätestatud uute heite piirnormide, nn V etapi piirnormide kohaldamise kuupäevad ja sobiv ajavahemik üleminekuks uude piirnormide etappi, ning samal ajal aitab see tunduvalt vähendada tüübikinnitusasutuste halduskoormust.

(3) COVID-19 puhang on põhjustanud häireid oluliste masinaosade ja -komponentide tarneahelas ning see on tekitanud viivitusi mootorite ja selliste masinate tootmises, millele paigaldatakse mootorid, mis vastavad võrreldes V etapi piirnormidega vähem rangetele heite piirnormidele ja mis tuleb turule lasta enne määruses (EL) 2016/1628 sätestatud kuupäevi.

(4) Võttes arvesse COVID-19 puhangust põhjustatud häireid, on väga tõenäoline, et väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate tootjad ei suuda ilma suuremat majanduslikku kahju kannatamata kinni pidada määruses (EL) 2016/1628 mootorite ja üleminekuperioodil lubatud mootoritega varustatavate masinate jaoks kindlaks määratud kuupäevadest.

[1] ELT C , , lk .

[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1628, mis käsitleb väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate sisepõlemismootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnorme ja tüübikinnitusega seotud nõudeid, millega muudetakse määruseid (EL) nr 1024/2012 ja (EL) nr 167/2013 ning muudetakse direktiivi 97/68/EÜ ja tunnistatakse see kehtetuks (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 252, 16.9.2016, lk 53).

(5) Kehtivaid olusid arvestades ja selleks et tagada siseturu tõrgeteta toimimine ja õiguskindlus ning hoida ära võimalikke turuhäireid, on vaja muuta määruse (EL) 2016/1628 teatavate üleminekusätete kohaldamise kuupäevi.

(6) Kuna ajapikendusel ei ole keskkonnamõju, sest asjaomased üleminekumootorid on juba toodetud, ning arvestades asjaolu, et COVID-19 põhjustatud häirest tulenevate viivituste täpset kestust on raske ette näha, tuleks asjaomaseid tähtaegu pikendada 12 kuu võrra.

(7) Pidades silmas, et määruse (EL) 2016/1628 artikli 58 lõikega 5 teatavate mootorite jaoks ette nähtud üleminekuperiood lõpeb 31. detsembril 2020 ning et tootjad võivad üleminekumootoreid toota kuni 30. juunini 2020, peaks käesolev määrus jõustuma võimalikult kiiresti.

(8) Küsimuse kiireloomulisuse tõttu peetakse vajalikuks teha erand kaheksa nädala pikkusest ajavahemikust, millele viidatakse Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokolli nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4.

(9) Kiireloomulise toetusvajaduse tõttu peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) 2016/1628 muudetakse järgmiselt.

Artiklit 58 muudetakse järgmiselt:

(1) lõiget 5 muudetakse järgmiselt:

(a) teises lõigus asendatakse esimene lause järgmisega:

„NRE-kategooria alamkategooriate puhul, mille V etapi mootorite turule laskmise kuupäev on III lisa kohaselt 1. jaanuar 2020, annavad liikmesriigid üleminekuperioodi pikendamise loa ning pikendavad esimeses lõigus osutatud 18-kuulist perioodi veel 12 kuu võrra algseadme valmistajate puhul, kes toodavad aastas kokku alla 100 sisepõlemismootoriga varustatud väljaspool teid kasutatava liikurmasina.“;

(b) kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„NRE-kategooria alamkategooriate puhul, mille liikurkraanades kasutatavate V etapi mootorite turule laskmise kuupäev on III lisa kohaselt 1. jaanuar 2020, pikendatakse esimeses lõigus osutatud üleminekuperioodi ja 18-kuulist perioodi 12 kuu võrra.“;

(c) lisatakse viies lõik:

„Kõigi alamkategooriate puhul, mille V etapi mootorite turule laskmise kuupäev on III lisa kohaselt 1. jaanuar 2019, välja arvatud neljandas lõigus nimetatud mootorite puhul, pikendatakse esimeses lõigus osutatud üleminekuperioodi ja 18-kuulist perioodi 12 kuu võrra.“;

(2) lõikesse 7 lisatakse punkt d:

„d) 36 kuud alates III lisas osutatud kohaldatavast mootorite turule laskmise kuupäevast lõike 5 viiendas lõigus sätestatud juhul.“.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel *president*	*Nõukogu nimel* *eesistuja*